

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

17. lipnja 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Intelektualno vlasništvo – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29/EZ – Članak 3. stavci 1. i 2. – Pojam ‚stavljanje na raspolaganje javnosti‘ – Preuzimanje datoteke koja sadržava zaštićeno djelo preko mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) i istodobno stavljanje na raspolaganje za učitavanje njezinih dijelova – Direktiva 2004/48/EZ – Članak 3. stavak 2. – Zloupotrebna mjera, postupaka i pravnih sredstava – Članak 4. – Osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava – Članak 8. – Pravo na informaciju – Članak 13. – Pojam ‚šteta‘ – Uredba (EU) 2016/679 – Članak 6. stavak 1. prvi podstavak točka (f) – Zaštita fizičkih osoba u vezi s obradom osobnih podataka – Zakonitost obrade – Direktiva 2002/58/EZ – Članak 15. stavak 1. – Zakonske mjere za ograničavanje opsega prava i obveza – Temeljna prava – Članci 7. i 8., članak 17. stavak 2. i članak 47. prvi stavak Povelje Europske unije o temeljnim pravima”

U predmetu C-597/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Trgovački sud u Antwerpenu, Belgija), odlukom od 29. srpnja 2019., koju je Sud zaprimio 6. kolovoza 2019., u postupku

Mircom International Content Management & Consulting (M. I. C. M.) Limited

protiv

Telenet BVBA,

uz sudjelovanje:

Proximus NV,

Scarlet Belgium NV,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: E. Regan, predsjednik vijeća, M. Ilešič (izvjestitelj), E. Juhász, C. Lycourgos i I. Jarukaitis, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

* Jezik postupka: nizozemski

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 10. rujna 2020.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Mircom International Content Management & Consulting (M. I. C. M.) Limited, T. Toremans i M. Hügel, *advocaten*,
- za Telenet BVBA, H. Haouideg, *avocat*, i S. Debaene, *advocaat*,
- za Proximus NV i Scarlet Belgium NV, B. Van Asbroeck, *avocat*, i I. De Moortel i P. Hechtermans, *advocaten*,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju M. P. Pucciariella, *avvocato dello Stato*,
- za austrijsku vladu, J. Schmoll, u svojstvu agenta,
- za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, F. Wilman, H. Kranenborg i J. Samnadda, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 17. prosinca 2020.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavaka 1. i 2. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.) kao i članka 4., 8. i 13. Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004., L 157, str. 45.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.) te članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. i ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35.) u vezi s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL 2002., L 201, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 111.), kako je izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. (SL 2009., L 337, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 224. i ispravci SL 2017., L 162, str. 56. i SL 2018., L 74., str. 11., u daljnjem tekstu: Direktiva 2002/58).

- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Mircom International Content Management & Consulting (M. I. C. M.) Limited (u daljnjem tekstu: Mircom), društva osnovanog u skladu s ciparskim pravom, nositelja određenih prava na velikom broju pornografskih filmova koje je proizvelo osam poduzetnika sa sjedištem u Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadi, i društva Telenet BVBA, društva sa sjedištem u Belgiji, koje, među ostalim, pruža usluge pristupa internetu, u vezi s odbijanjem potonjeg društva da pruži informacije koje bi omogućile identifikaciju njegovih korisnika na temelju više tisuća IP adresa koje je jedno specijalizirano društvo za Mircomov račun prikupilo s mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*), na kojoj su određeni Telenetovi korisnici pomoću protokola BitTorrent navodno stavili na raspolaganje filmove iz Mircomove ponude.

Pravni okvir

Pravo Unije

Pravo intelektualnog vlasništva

– Direktiva 2001/29

- 3 Uvodne izjave 3., 4., 9., 10. i 31. Direktive 2001/29 glase:

„(3) Predloženo usklađivanje pomoći će u provedbi četiriju sloboda unutarnjeg tržišta i povezano je s poštovanjem temeljnih načela prava, a osobito vlasništva, uključujući intelektualno vlasništvo i slobodu izražavanja i javni interes.

(4) Usklađeni pravni okvir autorskog prava i srodnih prava će, kroz povećanu pravnu sigurnost i omogućujući viši stupanj zaštite intelektualnog vlasništva, potaknuti znatno ulaganje u stvaralaštvo i inovativnost [...].

[...]

(9) Svako usklađivanje autorskog prava i srodnih prava mora se temeljiti na visokoj razini zaštite, budući da su takva prava ključna za intelektualno stvaralaštvo. Njihova zaštita pomaže u održavanju i razvoju kreativnosti u interesu autora, umjetnika izvođača, producenata, potrošača, kulture, industrije i javnosti u cjelini. Intelektualno vlasništvo je stoga priznato kao sastavni dio vlasništva.

(10) Ako autori ili umjetnici izvođači namjeravaju nastaviti svoj kreativan i umjetnički rad, moraju dobiti odgovarajuću naknadu za korištenje svojega djela, kao što to moraju dobiti i producenti kako bi bili u mogućnosti financirati to djelo. Ulaganje potrebno za proizvodnju proizvoda kao što su fonogrami, filmovi ili multimedijalni proizvodi, i usluga kao što su usluge ‚na zahtjev‘, značajno je. Odgovarajuća pravna zaštita prava intelektualnog vlasništva nužna je za jamčenje postojanja takve naknade i pruža mogućnost zadovoljavajućeg povrata tog ulaganja.

[...]

(31) Pravedna ravnoteža prava i interesa između različitih kategorija nositelja prava, kao i između različitih kategorija nositelja prava i korisnika predmeta zaštite mora biti osigurana. [...]"

4 Na temelju članka 3. te direktive, naslovljenog „Pravo priopćavanja autorskog djela javnosti i pravo stavljanja drugih predmeta zaštite na raspolaganje javnosti“:

„1. Države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

2. Države članice moraju predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za stavljanje na raspolaganje javnosti, žicom ili bežičnim putem, tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu:

[...]

(c) proizvođačima prvih fiksiranja filmova, izvornika i primjeraka njihovih filmova;

[...]

3. Prava iz stavaka 1. i 2. ne iscrpljuju se bilo kojom radnjom priopćavanja javnosti ili stavljanja na raspolaganje javnosti određenom ovim člankom.”

– *Direktiva 2004/48*

5 Uvodne izjave 10., 14. i 18. Direktive 2004/48 glase:

„(10) Cilj je ove Direktive usklađivanje zakonodavnih sustava radi osiguravanja visoke, jednake i istovrsne razine zaštite na unutarnjem tržištu.

[...]

(14) Mjere predviđene člankom 6. stavkom 2., člankom 8. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 2. trebaju se primjenjivati samo u odnosu na djela počinjena u komercijalne svrhe. To ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da te mjere primijene i u odnosu na druga djela. Djela počinjena u komercijalne svrhe su ona djela koja su počinjena radi izravne ili neizravne gospodarske ili komercijalne koristi; ovo obično isključuje radnje koje su poduzeli krajnji korisnici postupajući u dobroj vjeri.

[...]

(18) Osobe koje su ovlaštene zahtijevati primjenu tih mjera, postupaka i pravnih sredstava ne bi smjele biti samo nositelji prava već i osobe koje imaju izravan interes i pravni položaj u onoj mjeri u kojoj im to dopušta i u kojoj je to u skladu s primjenjivim pravom, što može uključivati profesionalne organizacije zadužene za upravljanje takvim pravima ili za zaštitu kolektivnih ili pojedinačnih interesa za koje su odgovorne.”

- 6 Člankom 2. te direktive, naslovljenim „Područje primjene”, predviđa se u stavku 1. i stavku 3. točki (a):

„1. Ne dovodeći u pitanje sredstva koja su predviđena ili koja mogu biti predviđena zakonodavstvom Zajednice ili nacionalnim zakonodavstvom, ako su ta sredstva povoljnija za nositelje prava, mjere, postupci i pravna sredstva predviđeni ovom direktivom primjenjuju se, u skladu s člankom 3., na svaku povredu prava intelektualnog vlasništva kako je predviđeno pravom Zajednice i/ili nacionalnim pravom dotične države članice.

[...]

3. Ova direktiva ne utječe na:

(a) odredbe Zajednice koje uređuju materijalno pravo intelektualnog vlasništva, Direktivu 95/46/EZ [Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995., L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88)] [...]

- 7 Poglavlje II. Direktive 2004/48, naslovljeno „Mjere, postupci i pravna sredstva”, sadržava članke 3. do 15. te direktive. Njezinim člankom 3., naslovljenim „Opća obveza”, propisano je:

„1. Države članice propisuju mjere, postupke i pravna sredstva potrebne za osiguravanje provedbe prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenih ovom direktivom. Te mjere, postupci i pravna sredstva moraju biti poštene i pravični, ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi, ili nametati nerazumne vremenske rokove ili neopravdana odlaganja.

2. Te mjere, postupci i pravna sredstva također moraju biti učinkoviti i razmjerni i moraju odvrćati od povrede te se moraju primjenjivati na takav način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe.”

- 8 Na temelju članka 4. Direktive 2004/48, naslovljenog „Osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava”:

„Kao osobe koje su ovlaštene zatražiti primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava iz ovog poglavlja države članice moraju priznati:

- (a) nositelje prava intelektualnoga vlasništva u skladu s odredbama primjenjivog prava;
- (b) sve druge osobe koje su ovlaštene koristiti ta prava, a posebno stjecatelje licencije, u onoj mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s odredbama mjerodavnog prava;
- (c) tijela za kolektivno ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva, u onoj mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s odredbama mjerodavnog prava;
- (d) profesionalne organizacije za zaštitu prava kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva, u onoj mjeri u kojoj je to dopušteno i u skladu s odredbama mjerodavnog prava.”

9 Člankom 6. te direktive, naslovljenim „Dokazi”, u stavku 2. propisuje se:

„Pod istim uvjetima, u slučaju povrede počinjene u komercijalne svrhe države članice poduzimaju one mjere koje su potrebne da se nadležnim sudskim tijelima omogući da nalože, kada je prikladno, i na temelju zahtjeva stranke, dostavu bankovnih, financijskih ili poslovnih dokumenata koji su pod kontrolom suprotne stranke, podložno zaštiti povjerljivih informacija.”

10 Člankom 8. navedene direktive, naslovljenim „Pravo na informaciju”, određuje se:

„1. Države članice osiguravaju da, u okviru postupaka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva i kao odgovor na opravdan i razmjernan zahtjev tužitelja, nadležna sudska tijela mogu narediti da informaciju o podrijetlu i distribucijskim mrežama robe ili usluga koje povređuju prava intelektualnog vlasništva treba pružiti počinitelj povrede i/ili bilo koja druga osoba:

- (a) za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini posjeduje robu koja povređuje pravo;
 - (b) za koju je utvrđeno da se na komercijalnoj razini koristi uslugama koje povređuju pravo;
 - (c) za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge koje su korištene u aktivnostima koje povređuju pravo; ili
- ili
- (d) koju je osoba iz točki (a), (b) ili (c) navela kao osobu koja je sudjelovala u proizvodnji, izradi ili distribuciji robe ili pružanj[u] usluga.

2. Podaci iz stavka 1., prema potrebi, obuhvaćaju:

- (a) imena i adrese proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe ili usluga kao i trgovaca na veliko i malo kojima su bile namijenjene;
- (b) podatke o proizvedenim, izrađenim, dostavljenim, primljenim ili naručenim količinama, kao i o cijeni po kojoj su ta roba ili usluge plaćene.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje ostale zakonske odredbe koje:

- (a) nositelju prava priznaju pravo na dobivanje potpunijih informacija;
 - (b) uređuju korištenje informacija u građanskim i kaznenim predmetima koje se priopćavaju na temelju ovog članka;
 - (c) uređuju odgovornost za zloupotrebu prava na informacije; ili
 - (d) pružaju mogućnost odbijanja davanja informacija koje bi osobu iz stavka 1. prisilile da prizna svoje vlastito sudjelovanje ili sudjelovanje svojih bliskih rođaka u povredi prava intelektualnog vlasništva; ili
- ili
- (e) uređuju zaštitu povjerljivosti izvora informacija ili obradu osobnih podataka.”

- 11 U skladu s člankom 9. Direktive 2004/48, naslovljenim „Privremene mjere i mjere predostrožnosti”, njegovim stavkom 2.:

„U slučaju povrede koja je počinjena na komercijalnoj razini, države članice osiguravaju da, ako oštećena strana pruži dokaze o okolnostima koje bi mogle ugroziti naknadu štete, sudska tijela mogu iz predostrožnosti naložiti oduzimanje pokretne i nepokretne imovine navodnog počinitelja povrede, uključujući i blokiranje njegovih bankovnih računa i ostalih sredstava. U tu svrhu, nadležna tijela mogu naložiti dostavljanje bankovnih, financijskih ili poslovnih dokumenata ili primjereni pristup odgovarajućim informacijama.”

- 12 U skladu s člankom 13. te direktive, naslovljenim „Naknade štete”:

„1. Države članice osiguravaju da nadležna sudska tijela, na zahtjev oštećene stranke, počinitelju povrede koji je znao ili za kojeg je osnovano pretpostaviti da je morao znati da sudjeluje u vršenju povrede, nalože da nositelju prava plati naknadu primjerenu stvarnoj šteti koju je pretrpio kao posljedicu povrede.

Pri određivanju naknade štete sudska tijela:

(a) uzimaju u obzir sve primjerene aspekte, kao što su negativne gospodarske posljedice, uključujući i izgubljenu dobit, koje je pretrpjela oštećena stranka, svaku nepoštenu dobit koju je ostvario počinitelj povrede i, u odgovarajućim slučajevima, elemente koji nisu gospodarski čimbenici, kao što je moralna [neimovinska] šteta koju je povreda nanijela nositelju prava,

ili

(b) kao alternativa točki (a), ona mogu u odgovarajućim slučajevima odrediti naknadu štete u obliku paušalnog iznosa na temelju elemenata kao što je barem iznos naknada ili pristojbi koje bi povreditelj prava morao platiti da je zatražio odobrenje za korištenje tog prava intelektualnog vlasništva.

2. Kad počinitelj nije znao, ili nije imao osnovanih razloga znati da sudjeluje u vršenju povrede, države članice mogu propisati da sudska tijela mogu naložiti povrat dobiti ili isplatu naknade štete, koja može biti unaprijed utvrđena.”

– *Direktiva 2014/26/EU*

- 13 Člankom 39. Direktive 2014/26/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o kolektivnom ostvarivanju autorskog prava i srodnih prava te izdavanju odobrenja za više državnih područja za prava na internetsko korištenje glazbenih djela na unutarnjem tržištu (SL 2014., L 84, str. 72.), naslovljenim „Izvjješćivanje organizacija za kolektivno ostvarivanje prava”, propisuje se:

„Do 10. travnja 2016. države članice na temelju informacija kojima raspolažu Komisiji dostavljaju popis organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koje imaju poslovni nastan na njihovom državnom području.

Države članice javljaju Komisiji sve izmjene tog popisa bez neopravdane odgode.

Komisija te informacije objavljuje i ažurira.”

Propisi o zaštiti osobnih podataka.

– Direktiva 95/46

- 14 Člankom 7. točkom (f) iz poglavlja II. odjeljka II. Direktive 95/46, naslovljenim „Mjerila za zakonitost obrade podataka”, određuje se:

„Države članice osiguravaju da se osobni podaci mogu obrađivati jedino ako:

[...]

(f) je obrada potrebna u svrhe zakonitog interesa koji ima [voditelj obrade] ili treća stranka ili stranke kojima se podaci otkrivaju, osim kada su ti podaci podređeni interesu za temeljna prava i slobode [ispitanika koji] zahtijeva zaštitu na temelju članka 1. stavka 1. ove direktive.”

- 15 Članak 8. stavak 1. i stavak 2. točka (e) iste uredbe glasi:

„1. Države članice zabranjuju obradu osobnih podataka kojima se otkriva rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, vjerska ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatu i obradu podataka u vezi sa zdravljem ili spolnim životom.

2. Stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se kada:

[...]

(e) obrada se odnosi na podatke koje je objavi[o ispitanik] ili kada je potrebno radi uspostave, provedbe ili obrane pravnih zahtjeva.”

- 16 Člankom 13. stavkom 1. točkom (g) navedene direktive propisuje se:

„Države članice mogu donijeti propise za ograničavanje područja primjene obveza i prava iz članka 6. stavka 1., članka 10., članka 11. stavka 1. te članka 12. i 21. ove Direktive kada takvo ograničavanje predstavlja potrebne mjere za zaštitu:

[...]

(g) zaštite [ispitanika] ili prava i sloboda drugih.”

– **Uredba 2016/679**

17 U točkama 1., 2., 9. i 10. članka 4. Uredbe 2016/679, naslovljenog „Definicije”, predviđeno je:

„Za potrebe ove uredbe:

1. ‚osobni podaci’ znači svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi (‚ispitanik’); pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca;
2. ‚obrada’ znači svaki postupak ili skup postupaka koji se obavljaju na osobnim podacima ili na skupovima osobnih podataka, bilo automatiziranim bilo neautomatiziranim sredstvima kao što su prikupljanje, bilježenje, organizacija, strukturiranje, pohrana, prilagodba ili izmjena, pronalaženje, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način, usklađivanje ili kombiniranje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje;

[...]

9. ‚primatelj’ znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo kojem se otkrivaju osobni podaci, neovisno o tome je li on treća strana. [...]
10. ‚treća strana’ znači fizička ili pravna osoba, tijelo javne vlasti, agencija ili drugo tijelo koje nije ispitanik, voditelj obrade, izvršitelj obrade ni osobe koje su ovlaštene za obradu osobnih podataka pod izravnom nadležnošću voditelja obrade ili izvršitelja obrade”.

18 Člankom 6. te uredbe, naslovljenim „Zakonitost obrade”, u stavku 1. podstavku 1. točki (f) i drugom podstavku propisano je:

„Obrada je zakonita samo ako i u onoj mjeri u kojoj je ispunjeno najmanje jedno od sljedećega:

[...]

- (f) obrada je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete.

Točka (f) prvog podstavka ne odnosi se na obradu koju provode tijela javne vlasti pri izvršavanju svojih zadaća.”

19 Člankom 9. navedene uredbe, naslovljenim „Obrada posebnih kategorija osobnih podataka”, u stavku 2. točkama (e) i (f) predviđeno je da se zabrana obrade određenih vrsta osobnih podataka, među ostalim, onih o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji pojedinca, ne primjenjuje kada se obrada odnosi na osobne podatke za koje je očito da ih je objavio ispitanik ili kada je ona nužna za uspostavu, ostvarivanje ili obranu pravnih zahtjeva.

- 20 Člankom 23. Uredbe 2016/679, naslovljenim „Ograničenja”, u njegovu stavku 1. točkama (i) i (j) određuje se:

„Na temelju prava Unije ili prava države članice kojem podliježu voditelj obrade podataka ili izvršitelj obrade zakonskom mjerom može se ograničiti opseg obveza i prava iz članaka od 12. do 22. i članka 34. te članka 5. ako te odredbe odgovaraju pravima i obvezama predviđenima u člancima od 12. do 22., ako se takvim ograničenjem poštuje bit temeljnih prava i sloboda te ono predstavlja nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu za zaštitu:

[...]

(i) zaštite ispitanika ili prava i sloboda drugih;

(j) ostvarivanja potraživanja u građanskim sporovima.”

- 21 Na temelju članka 94. Uredbe 2016/679, naslovljenog „Stavljanje izvan snage Direktive [95/46]”:

„1. Direktiva [95/46] stavlja se izvan snage s učinkom od 25. svibnja 2018.

2. Upućivanja na direktivu koja je stavljena izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu uredbu. [...]”

- 22 Člankom 95. navedene direktive, naslovljen „Odnos s Direktivom [2002/58]”, određuje se:

„Ovom uredbom ne propisuju se dodatne obveze fizičkim ili pravnim osobama u pogledu obrade u vezi s pružanjem javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga u javnim komunikacijskim mrežama u Uniji povezanih s pitanjima u pogledu kojih vrijede posebne obveze s istim ciljem iz Direktive [2002/58].”

– **Direktiva 2002/58**

- 23 Člankom 1. Direktive br. 2002/58, naslovljenim „Područje primjene i cilj”, u njegovim u stavcima 1. i 2. određuje se:

„1. Direktiva osigurava usklađenost nacionalnih odredbi koje su potrebne kako bi se osigurala odgovarajuća razina zaštite osnovnih prava i sloboda, a posebno prava na privatnost i povjerljivost, s obzirom na obradu osobnih podataka u području elektroničkih komunikacija, te kako bi se osiguralo slobodno kretanje takvih podataka i elektroničke komunikacijske opreme i usluga u Zajednici.

2. Odredbe ove Direktive pojašnjavaju i nadopunjuju Direktivu [95/46] u svrhe spomenute u stavku 1. [...]”

- 24 Članak 2. Direktive 2002/58, naslovljen „Definicije”, u svojem drugom podstavku točki (b) sadržava sljedeću odredbu:

„Sljedeće definicije se također primjenjuju:

[...]

(b) ‚podaci o prometu‘ znači svi podaci koji se obrađuju u svrhu prijenosa komunikacije na elektroničkoj komunikacijskoj mreži ili za njezino naplaćivanje.”

25 Člankom 5. te direktive, naslovljenim „Povjerljivost komunikacija”, određeno je:

„1. Države članice putem svojih zakonodavstava osiguravaju povjerljivost komunikacija i s time povezanih podataka o prometu koji se šalju preko javne komunikacijske mreže i javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga. One posebno zabranjuju svim osobama koje nisu korisnici slušanje, prisluškivanje, pohranjivanje ili druge oblike presretanja odnosno nadzora nad komunikacijama i s time povezanim podacima o prometu, bez pristanka korisnika, osim u slučaju kada imaju zakonsko dopuštenje da to učine u skladu s člankom 15. stavkom 1. Ovaj stavak ne sprečava tehničko pohranjivanje koje je nužno za prijenos komunikacije, ne dovodeći u pitanje načelo povjerljivosti.

2. Stavak 1. ne utječe na zakonski dopušteno snimanje komunikacija i s time povezanih podataka o prometu kada se provodi tijekom zakonitog poslovanja u svrhu pružanja dokaza o trgovačkoj transakciji ili o svakoj drugoj poslovnoj komunikaciji.

3. Države članice osiguravaju da je pohranjivanje podataka ili uspostavljanje pristupa već pohranjenim podacima na terminalnoj opremi pretplatnika ili korisnika, dozvoljeno samo pod uvjetom da je dotični pretplatnik ili korisnik dao svoj pristanak, nakon što je iscrpno i razumljivo, u skladu s Direktivom [95/46], između ostalog obaviješten o namjeni postupka obrade. Navedeno ne sprečava nikakav oblik tehničke pohrane ili pristupa samo u svrhu izvršavanja prijenosa komunikacije putem elektroničke komunikacijske mreže ili ako je to strogo potrebno, kako bi operator usluge informacijskog društva mogao pružiti uslugu koju je izričito zatražio pretplatnik ili korisnik.”

26 Člankom 6. navedene direktive, naslovljenim „Podaci o prometu”, određuje se:

„1. Podaci o prometu koji se odnose na pretplatnike i korisnike i koje je davatelj javne komunikacijske mreže ili javno dostupne elektroničke komunikacijske usluge obradio i pohranio moraju se obrisati ili učiniti anonimnima kada više nisu potrebni u svrhu prijenosa komunikacije, ne dovodeći u pitanje stavke 2., 3. i 5. ovog članka te članak 15. stavak 1.

2. Podaci o prometu koji su nužni u svrhu naplaćivanja usluge od pretplatnika te u svrhu plaćanja međusobnog povezivanja mogu se obraditi. Takva je obrada dopustiva isključivo do kraja razdoblja tijekom kojega se račun može pravno pobijati ili tijekom kojega se može zahtijevati plaćanje.

3. Za potrebe marketinga usluga elektroničkih komunikacijska ili za potrebe pružanja usluga s dodatnom vrijednošću, operator javno dostupnih usluga elektroničkih komunikacija može obraditi podatke iz stavka 1. u onoj mjeri te u onom vremenskom razdoblju koje je neophodno za takve usluge ili marketing, ako je pretplatnik ili korisnik na kojeg se odnose podaci prethodno dao svoj pristanak. Korisnicima ili pretplatnicima u svakome trenutku daje se mogućnost povlačenja njihovog odobrenja za obradu podataka o prometu.

4. Davatelj usluge mora obavijestiti pretplatnika ili korisnika o vrstama podataka o prometu koji se obrađuju te o trajanju takve obrade u svrhe navedene u stavku 2. te, prije dobivanja pristanka, u svrhe navedene u stavku 3.

5. Obrada podataka o prometu, u skladu sa stavcima 1., 2., 3. i 4. mora se ograničiti na osobe koje djeluju pod nadzorom davatelja javnih komunikacijskih mreža i javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga i koje se bave naplaćivanjem usluga ili upravljanjem prometom, upitima potrošača, otkrivanjem prijevара, marketingom elektroničkih komunikacijskih usluga ili pružanjem usluga s posebnom tarifom, te mora biti ograničena na ono što je nužno u svrhe takvih aktivnosti.

6. Stavci 1., 2., 3. i 5. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje mogućnost nadležnih tijela da budu obaviješteni o podacima o prometu u skladu sa zakonodavstvom koje se primjenjuje s ciljem rješavanja sporova, posebno sporova u vezi s međusobnim povezivanjem ili naplaćivanjem usluga.”

- 27 Člankom 15. Direktive 2002/58, naslovljenim „Primjena određenih odredaba Direktive [95/46]”, u njegovu stavku 1. predviđeno je:

„Države članice mogu donijeti zakonske mjere kojima će ograničiti opseg prava i obveza koji pružaju članak 5., članak 6., članak 8. stavci 1., 2., 3. i 4., te članak 9. ove direktive kada takvo ograničenje predstavlja nužnu, prikladnu i razmjernu mjeru unutar demokratskog društva s ciljem zaštite nacionalne sigurnosti (odnosno državne sigurnosti), obrane, javne sigurnosti te s ciljem sprečavanja, istrage, otkrivanja i progona kaznenih djela odnosno neovlaštene uporabe elektroničkog komunikacijskog sustava iz članka 13. stavka 1. Direktive [95/46]. S tim u vezi, države članice mogu, između ostalog, donijeti zakonske mjere kojima se omogućuje zadržavanje podataka tijekom ograničenog razdoblja opravdane razlozima određenim u ovom stavku. Sve mjere iz ovog stavka moraju biti u skladu s općim načelima prava Zajednice, uključujući ona iz članka 6. stavaka 1. i 2. [UEU-a].”

Belgijsko pravo

- 28 Na temelju članka XI.165. stavka 1. četvrtog podstavka Wetboek Economisch Recht (Ekonomskopravni zakonik), samo autor književnog ili umjetničkog djela ima pravo priopćavanja tog djela javnosti na bilo koji način, uključujući stavljanje na raspolaganje javnosti tako da mu svatko može pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sam odabere.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 29 Mircom je 6. lipnja 2019. podnio Ondernemingsrechtbanku Antwerpen (Trgovački sud u Antverpenu, Belgija) tužbu kojom je tražio, među ostalim, da se Telenetu naloži prijenos identifikacijskih podataka njegovih korisnika čiji su internetski priključci bili upotrijebljeni za dijeljenje filmova iz Mircomove ponude na mreži ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) pomoću protokola BitTorrent.
- 30 Naime, Mircom tvrdi da posjeduje tisuće dinamičnih IP adresa koje je za njegov račun, pomoću softvera FileWatchBT, zabilježio Media protector GmbH, društvo sa sjedištem u Njemačkoj, u trenutku povezivanja Telenetovih korisnika putem programa za dijeljenje BitTorrent klijent.
- 31 Telenet, kojeg podupiru dva druga pružatelja pristupa internetu sa sjedištem u Belgiji, Proximus NV i Scarlet Belgium NV, protivi se Mircomovoj tužbi.

- 32 Kao prvo, sud koji je uputio zahtjev pita, s obzirom na presudu od 14. lipnja 2017., Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456), koja se odnosi na priopćavanje javnosti, u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29, od strane administratora platforme za razmjenu na internetu u okviru mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*), mogu li takvo priopćavanje javnosti izvršiti pojedinačni korisnici, zvani „*downloaders*”, koji istodobno s preuzimanjem dijelova digitalne datoteke koja sadržava zaštićeno djelo stavljaju te dijelove na raspolaganje za učitavanje drugima korisnicima. Naime, ti korisnici, koji pripadaju skupini osoba koje preuzimaju, zvanom „*roj*” (*swarm*), tako sami postaju „*seederi*” navedenih dijelova, poput prvotnog neodređenog „*sedera*”, koji je prvi na tu mrežu stavio tu datoteku na raspolaganje.
- 33 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev pojašnjava, s jedne strane, da dijelovi nisu jednostavni dijelovi izvorne datoteke, nego samostalne šifrirane datoteke koje kao takve nisu upotrebljive i, s druge strane, da zbog načina na koji funkcionira tehnologija BitTorrent u načelu automatski dolazi do učitavanja dijelova datoteke, zvanog „*seeding*”, a ta se značajka može otkloniti samo pomoću određenih programa.
- 34 Međutim, Mircom tvrdi da u obzir treba uzeti čak preuzimanje dijelova koji zajedno čine najmanje 20 % osnovne medijske datoteke jer od tog postotka postaje moguće dobiti pregled te datoteke, iako fragmentiran i iznimno upitne kvalitete.
- 35 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev dvoji može li poduzetnik, kao što je Mircom, uživati zaštitu koja se dodjeljuje Direktivom 2004/48 s obzirom na to da se on zapravo ne koristi pravima koja su prenijeli autori predmetnih filmova, nego samo zahtijeva naknadu štete od navodnih počinitelja povrede, pri čemu taj model nalikuje definiciji „*trola autorskog prava*” (*copyright troll*).
- 36 Kao treće, također se postavlja pitanje zakonitosti načina na koji je Mircom prikupio IP adrese s obzirom na članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) Uredbe 2016/679.
- 37 U tim je okolnostima Ondernemingsrechtbank Antwerpen (Trgovački sud u Antwerpenu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. (a) Treba li preuzimanje datoteke preko *peer-to-peer* mreže i istodobno stavljanje na raspolaganje za učitavanje („*seeding*”) (ponekad u odnosu na cjelinu vrlo fragmentiranih) dijelova datoteke [...] smatrati priopćavanjem javnosti u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29, iako su ti pojedinačni [dijelovi] kao takvi neupotrebljivi?
- U slučaju potvrdnog odgovora:
- (b) Postoji li granična vrijednost iznad koje bi se „*seedanje*’ tih [dijelova] smatralo priopćavanjem javnosti?
- (c) Je li relevantna okolnost da se „*seedanje*’ može odvijati automatski (zbog postavki BitTorrent klijenta) te stoga tako da korisnik to ne primjećuje?
2. (a) Može li osoba koja je ugovorni nositelj autorskih prava (ili srodnih prava), ali se tim pravima ne koristi sama, nego samo podnosi zahtjeve za naknadu štete protiv navodnih počinitelja povrede – čiji poslovni model dakle ovisi o postojanju piratstva, a ne o njegovu suzbijanju – ostvarivati ista prava koja se u poglavlju II. Direktive 2004/48 priznaju autorima i stjecateljima licencijske koji se autorskim pravima koriste na uobičajeni način?

- (b) Kako je stjecatelj licencije u ovom slučaju mogao pretrpjeti ‚štetu‘ (u smislu članka 13. te direktive) kao posljedicu povrede?
3. Jesu li konkretne okolnosti navedene u prvom i drugom pitanju relevantne u okviru odvagivanja interesa između poštovanja prava intelektualnog vlasništva, s jedne strane, i prava i sloboda zajamčenih [Poveljom Europske unije o temeljnim pravima] kao što su poštovanje privatnog života i zaštita osobnih podataka, s druge strane, a osobito u okviru analize proporcionalnosti?
4. Je li u svim tim okolnostima sustavno bilježenje i opća obrada IP adresa ‚seadera‘ u ‚swarmu‘ (bilo da to čini sam stjecatelj licencije ili treća strana po njegovu nalogu) u skladu s [Uredbom 2016/679], konkretno u skladu s njezinim člankom 6. stavkom 1. [prvim podstavkom] točkom (f)?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 38 Najprije valja podsjetiti na to da je u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda uspostavljene u članku 267. UFEU-a na Sudu da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji će mu omogućiti da riješi spor koji se pred njim vodi. U tom smislu Sud će prema potrebi preoblikovati pitanja koja su mu postavljena. Naime, zadaća je Suda tumačiti sve odredbe prava Unije kada je to potrebno nacionalnim sudovima radi rješavanja predmeta u kojima vode postupke, čak i ako te odredbe nisu izričito naveli u pitanjima koja su uputili Sudu (presuda od 19. prosinca 2019., *Nederlands Uitgeversverbond i Groep Algemene Uitgevers*, C-263/18, EU:C:2019:1111, t. 31. i navedena sudska praksa).
- 39 Sud u tom pogledu može iz svih podataka koje je dostavio nacionalni sud, a osobito iz obrazloženja odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, izvesti one elemente tog prava koje treba tumačiti, uzimajući u obzir predmet spora (presuda od 19. prosinca 2019., *Nederlands Uitgeversverbond i Groep Algemene Uitgevers*, C-263/18, EU:C:2019:1111, t. 32. i navedena sudska praksa).
- 40 U ovom slučaju svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita Sud obuhvaća li pojam „priopćavanje javnosti” iz članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 dijeljenje, na mreži ravnopravnih članova (*peer-to-peer*), katkad vrlo fragmentiranih dijelova medijske datoteke koja sadržava zaštićeno djelo. Međutim, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 34. svojeg mišljenja, s obzirom na to da je u glavnom postupku riječ o pravima proizvođača filmova, u ovom je slučaju očito prije primjenjiv članak 3. stavak 2. točka (c) te direktive.
- 41 U tom kontekstu, s obzirom na to da zakonodavac Unije nije izrazio drukčiju namjeru, izraz „stavljanje [...] na raspolaganje javnosti”, upotrijebljen u članku 3. stavku 1. Direktive 2001/29 kao oblik isključivog prava autorâ na davanje ovlaštenja ili zabrane za svako „priopćavanje javnosti”, i istovjetni izraz iz članka 3. stavka 2. te direktive, koji označava isključivo pravo koje pripada nositeljima srodnih prava, treba tumačiti na način da imaju isto značenje (vidjeti analogijom presudu od 2. travnja 2020., *Stim i SAMI*, C-753/18, EU:C:2020:268, t. 28. i navedenu sudska praksu).

- 42 S obzirom na ta razmatranja, prvo pitanje valja preoblikovati na način da sud koji je uputio zahtjev njime u biti pita treba li članak 3. stavke 1. i 2. Direktive 2001/29 tumačiti na način da učitavanje s terminalne opreme korisnika mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) na takvu opremu drugih korisnika te mreže dijelova, koje je navedeni korisnik prethodno preuzeo, medijske datoteke koja sadržava zaštićeno djelo – iako su ti dijelovi kao takvi upotrebljivi tek nakon određenog postotka preuzimanja te unatoč tome što program za dijeljenje BitTorrent klijent zbog svojih postavki automatski dovodi do učitavanja – predstavlja stavljanje na raspolaganje javnosti, u smislu te odredbe.
- 43 Najprije valja utvrditi da, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 48. svojeg mišljenja, navedeni dijelovi nisu elementi djela, nego elementi datoteka koje sadržavaju ta djela, koji služe za prijenos tih datoteka u skladu s protokolom BitTorrent. Stoga činjenica da su dijelovi koji se prenose kao takvi neupotrebljivi nije važna jer je ono što se stavlja na raspolaganje datoteka koja sadržava djelo, odnosno djelo u digitalnom obliku.
- 44 U tom pogledu, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 49. svojeg mišljenja, funkcioniranje mreža ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) u biti se ne razlikuje od općenitog funkcioniranja interneta odnosno, konkretnije, svjetske mreže (*World Wide Web*), gdje su datoteke koje sadržavaju djelo podijeljene na male pakete podataka, koji se prenose između poslužitelja i klijenta nasumičnim redoslijedom i različitim putovima.
- 45 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, svaki korisnik mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) može lako rekonstruirati izvornu datoteku od dijelova koji su dostupni na računalima korisnika koji su dio istog roja. Činjenica da korisnik ne uspije samostalno preuzeti cijelu izvornu datoteku ne sprečava ga da svojim ravnopravnim članovima (*peers*) stavi na raspolaganje dijelove te datoteke koje je uspio preuzeti na svoje računalo i tako pridonese nastanku situacije u kojoj, u konačnici, svi korisnici koji sudjeluju u roju imaju pristup cijeloj datoteci.
- 46 Kako bi se utvrdilo je li u takvoj situaciji riječ o „stavljanju na raspolaganje” u smislu članka 3. stavaka 1. i 2. Direktive 2001/29, nije nužno dokazati da je dotični korisnik prethodno preuzeo određeni broj dijelova koji čine minimalni prag.
- 47 Naime, za postojanje „radnje priopćavanja” i, stoga, radnje stavljanja na raspolaganje, u konačnici je dovoljno da se djelo stavi na raspolaganje određenoj javnosti na način da mu osobe koje su njezin dio mogu pristupiti, s mjesta i u vrijeme koje same odaberu, a da pri tome ne mora biti odlučujuće jesu li se one tom mogućnošću koristile (vidjeti u tom smislu presudu od 7. kolovoza 2018., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, t. 20.). Pojam „radnja priopćavanja” u tom se pogledu odnosi na svaki prijenos zaštićenih djela, neovisno o upotrijebljenom tehničkom sredstvu ili postupku (presuda od 29. studenoga 2017., VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, t. 42. i navedena sudska praksa).
- 48 Stoga svaka radnja kojom korisnik, potpuno svjestan posljedica svojega postupanja, daje pristup zaštićenim djelima ili drugim predmetima zaštite može predstavljati radnju stavljanja na raspolaganje za potrebe članka 3. stavaka 1. i 2. Direktive 2001/29 (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2021., VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, t. 30. i navedenu sudska praksu).
- 49 U ovom slučaju svaki korisnik predmetne mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) koji nije deaktivirao funkciju učitavanja programa za dijeljenje BitTorrent klijent učitava na tu mrežu dijelove medijskih datoteka koje je prethodno preuzeo na svoje računalo. Pod uvjetom da se

pokaže, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, da su predmetni korisnici te mreže pristali na taj program davanjem svoje suglasnosti za njegovu primjenu nakon što su o njegovim značajkama bili propisno obaviješteni, za te korisnike treba smatrati da djeluju potpuno svjesni svojeg postupanja i njegovih mogućih posljedica. Naime, nakon što se utvrdi da su aktivno pristali na takav program, namjernost njihova postupanja nije ni na koji način moguće pobiti činjenicom da do učitavanja automatski dolazi upotrebom tog programa.

- 50 Iako iz prethodnih razmatranja proizlazi da, podložno činjeničnim provjerama koje mora izvršiti sud koji je uputio zahtjev, postupanje predmetnih korisnika može predstavljati radnju stavljanja na raspolaganje zaštićenog djela ili drugog predmeta zaštite, u nastavku valja ispitati predstavlja li takvo postupanje stavljanje na raspolaganje „javnosti” u smislu članka 3. stavaka 1. i 2. Direktive 2001/29.
- 51 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, kako bi zaštićena djela odnosno drugi predmeti zaštite bili obuhvaćeni pojmom „stavljanje na raspolaganje javnosti” u smislu te odredbe, oni moraju stvarno biti stavljeni na raspolaganje javnosti, pri čemu se navedeno stavljanje na raspolaganje odnosi na neodređen broj mogućih adresata i podrazumijeva znatan broj osoba. Osim toga, potrebno je da se to stavljanje na raspolaganje izvrši na poseban tehnološki način, koji se razlikuje od dotad korištenog načina, ili, ako to nije posrijedi, da je riječ o stavljanju na raspolaganje „novoj javnosti”, odnosno javnosti koju nisu uzeli u obzir nositelji autorskog prava ili srodnih prava kad su odobrili prvotno stavljanje javnosti na raspolaganje svojih zaštićenih djela ili drugih predmeta zaštite (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2021., VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, t. 31. i 32. i navedenu sudsku praksu).
- 52 Kad je riječ o mrežama ravnopravnih članova (*peer-to-peer*), Sud je već presudio da stavljanje na raspolaganje i upravljanje na internetu platformom za razmjenu datoteka koja, indeksacijom metapodataka koji se odnose na zaštićena djela i omogućavanjem tražilice, omogućuje korisnicima te platforme da lokaliziraju djela i da ih dijele u okviru takve mreže predstavlja priopćavanje javnosti u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 (presuda od 14. lipnja 2017., Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, t. 48.).
- 53 U ovom slučaju, kao što je to u biti utvrdio nezavisni odvjetnik u točkama 37. i 61. svojeg mišljenja, računala tih korisnika koja dijele istu datoteku čine mrežu ravnopravnih članova (*peer-to-peer*), koja se naziva „roj”, u kojoj imaju istu ulogu kao poslužitelji u funkcioniranju svjetske mreže (*World Wide Web*).
- 54 Nesporno je da se takvom mrežom koristi velik broj osoba, kao što uostalom proizlazi iz velikog broja IP adresa koje je zabilježio Mircom. Usto, ti korisnici mogu u svakom trenutku i simultano pristupiti zaštićenim djelima koja se dijele preko te platforme.
- 55 Slijedom toga, to stavljanje na raspolaganje obuhvaća neodređen broj mogućih adresata i podrazumijeva znatan broj osoba.
- 56 Osim toga, budući da je u ovom slučaju riječ o djelima objavljenima bez ovlaštenja nositelja prava, valja smatrati i da je riječ o stavljanju na raspolaganje novoj javnosti (vidjeti analogijom presudu od 14. lipnja 2017., Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, t. 45. i navedenu sudsku praksu).
- 57 U svakom slučaju, čak da se utvrdi da je djelo bilo prethodno objavljeno na internetskoj stranici, bez ograničenja u pogledu njegova preuzimanja i uz ovlaštenje nositelja autorskog prava ili srodnih prava, to što su korisnici poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku putem mreže

ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) preuzeli dijelove datoteke koja sadržava to djelo na privatni poslužitelj, nakon čega su te dijelove stavili na raspolaganje tako da su ih učitali na tu istu mrežu, znači da su ti korisnici odigrali ključnu ulogu u stavljanju navedenog djela na raspolaganje javnosti koju nositelj autorskih ili srodnih prava na tom djelu nije uzeo u obzir kada je odobrio prvotno priopćavanje (vidjeti analogijom presudu od 7. kolovoza 2018., Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, t. 46. i 47.).

- 58 Kada bi se dopustilo takvo stavljanje na raspolaganje učitavanjem djela bez mogućnosti da se nositelj autorskog ili srodnih prava na tom djelu može pozvati na prava iz članka 3. stavaka 1. i 2. Direktive 2001/29, tada bi došlo do povrede pravedne ravnoteže, iz uvodnih izjava 3. i 31. te direktive, koju treba zadržati u digitalnom okruženju između, s jedne strane, interesa nositelja autorskog i srodnih prava da se zaštite njihova prava intelektualnog vlasništva, zajamčena člankom 17. stavkom 2. Povelje o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) i, s druge strane, zaštite interesa i temeljnih prava korisnikâ predmetâ zaštite, osobito zaštite njihove slobode izražavanja i informiranja, zajamčene člankom 11. Povelje, kao i zaštite javnog interesa (vidjeti u tom smislu presudu od 9. ožujka 2021., VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, t. 54. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, nepoštovanjem te ravnoteže ugrozio bi se glavni cilj Direktive 2001/29 koji se sastoji od, kao što to proizlazi iz njezinih uvodnih izjava 4., 9. i 10., uspostave višeg stupnja zaštite u korist nositeljâ prava koja im omogućuje stjecanje odgovarajuće naknade za korištenje njihovih zaštićenih djela ili drugih predmeta zaštite, osobito kada se stave na raspolaganje javnosti.
- 59 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 3. stavke 1. i 2. Direktive 2001/29 treba tumačiti na način da učitavanje s terminalne opreme korisnika mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) na takvu opremu drugih korisnika te mreže dijelova, koje je navedeni korisnik prethodno preuzeo, medijske datoteke koja sadržava zaštićeno djelo – iako su ti dijelovi kao takvi upotrebljivi tek nakon određenog postotka preuzimanja – predstavlja stavljanje na raspolaganje javnosti u smislu te odredbe. Nije relevantno to što zbog postavki programa za razmjenu BitTorrent klijent automatski dolazi do učitavanja, kada je korisnik, s čije terminalne opreme dolazi do navedenog učitavanja, pristao na taj program davanjem svoje suglasnosti za njegovu primjenu nakon što je o njegovim značajkama bio propisno obaviješten.

Drugo pitanje

- 60 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Direktivu 2004/48 tumačiti na način da se osoba koja je ugovorni nositelj određenih prava intelektualnog vlasništva, ali se tim pravima sama ne koristi, nego samo od navodnih počinitelja povrede potražuje naknadu štete, može koristiti mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima u poglavlju II. te direktive.
- 61 To pitanje treba razumjeti na način da obuhvaća tri dijela, odnosno, prvi, koji se odnosi na aktivnu procesnu legitimaciju osobe poput Mircoma za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih u poglavlju II. Direktive 2004/48, drugi, koji se odnosi na pitanje je li takva osoba mogla pretrpjeti štetu u smislu članka 13. te direktive i, treći, koji se odnosi na dopuštenost njezina zahtjeva za otkrivanje informacija na temelju članka 8. navedene direktive, u vezi s njezinim člankom 3. stavkom 2.

- 62 Kad je riječ o prvom dijelu koji se odnosi na Mircomovu aktivnu procesnu legitimaciju, valja podsjetiti na to da osoba koja zahtijeva primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava predviđenih u poglavlju II. Direktive 2004/48 mora biti obuhvaćena jednom od četiriju kategorija osoba odnosno tijela navedenih u njezinu članku 4. točkama (a) do (d).
- 63 Te kategorije obuhvaćaju, kao prvo, nositelje prava intelektualnog vlasništva, kao drugo, sve druge osobe koje su ovlaštene koristiti se tim pravima, a posebno stjecatelje licencije, kao treće, tijela za kolektivno ostvarivanje prava intelektualnog vlasništva kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva i, kao četvrto, profesionalne organizacije za zaštitu prava kojima se redovito priznaje pravo zastupanja nositelja prava intelektualnog vlasništva.
- 64 Međutim, za razliku od nositelja prava intelektualnog vlasništva iz članka 4. točke (a) Direktive 2004/48, u skladu s njezinom uvodnom izjavom 18., tri kategorije osoba iz njezina članka 4. točaka (b) do (d) usto moraju imati izravan interes za zaštitu tih prava i pravo biti stranka u sudskim postupcima, u mjeri u kojoj to primjenjivo zakonodavstvo dopušta te u skladu s njegovim odredbama (vidjeti u tom smislu presudu od 7. kolovoza 2018., SNB-REACT, C-521/17, EU:C:2018:639, t. 39.).
- 65 U ovom slučaju odmah valja odbaciti mogućnost da je Mircom tijelo za kolektivno ostvarivanje prava odnosno profesionalna organizacija za zaštitu prava u smislu članka 4. točaka (c) i (d) Direktive 2004/48. Naime, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točkama 92. i 93. svojeg mišljenja, Mircomova zadaća, kao što to uostalom on sam potvrđuje, nije upravljanje autorskim odnosno srodnim prava svojih suugovaratelja ni osiguranje profesionalne zaštite njihovih prava, nego samo potraživanje naknade štete koja je nastala zbog povrede navedenih prava.
- 66 U tom kontekstu valja istaknuti da je djelatnost navedenih tijela usklađena na razini Unije Direktivom 2014/26. Međutim, ime Mircom se ne nalazi na popisu organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koji je Europska komisija objavila u skladu s člankom 39. te direktive.
- 67 Kad je riječ o svojstvu nositelja prava intelektualnog vlasništva u smislu članka 4. točke (a) Direktive 2004/48, s obzirom na to da se tom odredbom ne zahtijeva da se takav nositelj stvarno koristi svojim pravima intelektualnog vlasništva, ne može ga se isključiti iz područja primjene te odredbe zbog nekorištenja tim pravima.
- 68 U tom pogledu valja primijetiti da sud koji je uputio zahtjev Mircom kvalificira kao ugovornog nositelja autorskih odnosno srodnih prava. U tim mu okolnostima treba priznati mogućnost korištenja mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima Direktivom 2004/48 neovisno o tome što se on tim pravima ne koristi.
- 69 Društvo kao što je Mircom moglo bi se, osim toga, u svakom slučaju smatrati drugom osobom koja je ovlaštena koristiti se tim pravima intelektualnog vlasništva, u smislu članka 4. točke (b) te direktive, s obzirom na to da ni to ovlaštenje ne pretpostavlja stvarno korištenje prenesenim pravima. Međutim, kvalifikaciju kao takve „druge osobe” u smislu tog članka 4. točke (b) treba, kao što je to navedeno u točki 64. ove presude, provjeriti u skladu s odredbama mjerodavnog zakonodavstva, pri čemu se to upućivanje, s obzirom na članak 2. stavak 1. navedene direktive, mora shvatiti na način da se odnosi i na mjerodavno nacionalno zakonodavstvo i na, ako je primjenjivo, zakonodavstvo Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 7. kolovoza 2018., SNB-REACT, C-521/17, EU:C:2018:639, t. 31.).

- 70 Kad je riječ o drugom dijelu drugog pitanja, on se konkretno odnosi na to da se u ovom slučaju Mircom ne koristi niti se čini da ima ikakvu namjeru koristiti se stečenim pravima na djelima o kojima je riječ u glavnom postupku. Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, to nekorištenje prenesenim pravima dovodi u pitanje mogućnost da takva osoba pretrpi štetu u smislu članka 13. Direktive 2004/48.
- 71 Naime, to se pitanje odnosi na stvarni identitet oštećene strane koja je u ovom slučaju zbog povrede prava intelektualnog vlasništva pretrpjela štetu u smislu članka 13. te direktive, odnosno na to je li predmetnu štetu pretrpio Mircom ili pak proizvođači predmetnih filmova.
- 72 Točno je da nositelji prava intelektualnog vlasništva iz članka 4. točke (a) Direktive 2004/48 i osobe ovlaštene koristiti se tim pravima iz njezina članka 4. točke (b) načelno mogu biti oštećeni aktivnostima kojima se povređuje pravo, s obzirom na to da, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti istaknuo u točki 70. svojeg mišljenja, te aktivnosti mogu biti prepreka uobičajenom korištenju navedenim pravima ili pak smanjiti njegove prihode. Međutim, također je moguće da osoba, iako ima prava intelektualnog vlasništva, zapravo samo potražuje, u svoje ime i za svoj račun, naknadu štete na temelju potraživanja koja su joj ustupili drugi nositelji prava intelektualnog vlasništva.
- 73 U ovom slučaju, čini se da sud koji je uputio zahtjev smatra da Mircom u postupku koji se pred njim vodi djeluje samo kao cesionar, koji predmetnim proizvođačima filmova pruža uslugu naplate odštetnih potraživanja.
- 74 Međutim, valja smatrati da to što se osoba na koju se odnosi članak 4. Direktive 2004/48 ograničava na podnošenje takve tužbe kao cesionar, ne dovodi do isključenja te osobe iz prava na korištenje mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima u poglavlju II. te direktive.
- 75 Naime, takvo bi isključenje bilo protivno općem cilju Direktive 2004/48, koji se, među ostalim, kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 10., sastoji od osiguranja visoke razine zaštite intelektualnog vlasništva na unutarnjem tržištu (vidjeti u tom smislu presudu od 18. siječnja 2017., *NEW WAVE CZ*, C-427/15, EU:C:2017:18, t. 23.).
- 76 U tom pogledu valja istaknuti da ustup potraživanja ne može sam po sebi utjecati na prirodu povrijeđenih prava, u ovom slučaju, prava intelektualnog vlasništva proizvođača predmetnih filmova, osobito na način da utječe na određivanje nadležnog suda odnosno na druge postupovne elemente, kao što je mogućnost zahtijevanja mjera, postupaka i pravnih sredstava u smislu poglavlja II. Direktive 2004/48 (vidjeti analogijom presudu od 21. svibnja 2015., *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, t. 35. i 36. i navedenu sudsku praksu).
- 77 Slijedom toga, ako nositelj prava intelektualnog vlasništva odluči eksternalizirati potraživanje naknade štete specijaliziranom poduzetniku tako da mu ustupi tražbine ili na temelju nekog drugog pravnog posla, prema njemu se ne bi smjelo postupati nepovoljnije nego prema nekom drugom nositelju takvih prava koji je ta prava odlučio osobno ostvarivati. Naime, takvo postupanje bi se u ekonomskom smislu negativno odrazilo na privlačnost te eksternalizacije te bi, u konačnici, nositeljima prava intelektualnog vlasništva oduzelo tu mogućnost, koja je uostalom raširena u različitim područjima prava, poput zaštite putnika u zračnom prometu predviđene Uredbom (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta [...] te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL 2004., L 46, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 26., str. 21. i ispravak SL 2019., L 119, str. 202.).

- 78 Kad je riječ o trećem dijelu drugog pitanja, sud koji je uputio zahtjev u biti dvoji o dopuštenosti Mircomova zahtjeva za otkrivanje informacija, podnesenog na temelju članka 8. Direktive 2004/48, s obzirom na to da se to društvo ne koristi ozbiljno pravima koja je steklo od proizvođača filmova o kojima je riječ u glavnom postupku. Usto, valja razumjeti da sud koji je uputio zahtjev, time što navodi mogućnost da bi se Mircom moglo smatrati „trolom autorskog prava” (*copyright troll*), u biti postavlja pitanje postojanja moguće Mircomove zlouporabe prava.
- 79 Kao prvo, čini se da sud koji je uputio zahtjev sumnja u to da je Mircom namjeravao podnijeti tužbu za naknadu štete s obzirom na to da postoje snažne indicije da on obično samo predlaže sporazumno rješenje s jedinim ciljem dobivanja paušalne naknade štete u iznosu od 500 eura. U skladu s člankom 8. stavkom 1. Direktive 2004/48, zahtjev za otkrivanje informacija se pak mora podnijeti u okviru postupka u vezi s povredom prava intelektualnog vlasništva.
- 80 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 113. svojeg mišljenja, u tom pogledu valja utvrditi da je traženje sporazumnog rješenja često preduvjet za podnošenje tužbe za naknadu štete u užem smislu. Stoga se ne može smatrati da je ta praksa zabranjena u okviru sustava zaštite intelektualnog vlasništva uspostavljenog Direktivom 2004/48.
- 81 Sud je već presudio da članak 8. stavak 1. Direktive 2004/48 treba tumačiti na način da se primjenjuje na situaciju u kojoj, nakon pravomoćnog okončanja postupka u kojemu je utvrđena povreda prava intelektualnog vlasništva, tužitelj u zasebnom postupku zahtijeva informaciju o podrijetlu i distribucijskim mrežama robe ili usluga koje povrjeđuju to pravo (presuda od 18. siječnja 2017., *NEW WAVE CZ*, C-427/15, EU:C:2017:18, t. 28.).
- 82 Isto rasuđivanje valja primijeniti kad je riječ o zasebnom postupku koji prethodi tužbi za naknadu štete, poput onoga o kojem je riječ u glavnom postupku, u kojem tužitelj na temelju članka 8. stavka 1. točke (c) Direktive 2004/48 zahtijeva od pružatelja pristupa internetu, poput Teleneta, za kojeg je utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge kojima se koristilo u aktivnostima koje povrjeđuju pravo, otkrivanje informacija koje omogućuju identifikaciju njegovih korisnika upravo kako bi protiv navodnih počinitelja povrede mogao uspješno podnijeti tužbu.
- 83 Naime, pravom na informaciju, predviđenim u navedenom članku 8., nastoji se učiniti provedivim i konkretizirati temeljno pravo na djelotvoran pravni lijek, koje je zajamčeno u članku 47. Povelje, i tako osigurati djelotvorno ostvarenje temeljnog prava na vlasništvo, čiji je dio i pravo intelektualnog vlasništva zaštićeno u njezinom članku 17. stavku 2., omogućujući nositelju prava intelektualnog vlasništva da utvrdi tko povrjeđuje to pravo i da poduzme nužne mjere kako bi zaštitio to pravo (presuda od 9. srpnja 2020., *Constantin Film Verleih*, C-264/19, EU:C:2020:542, t. 35.).
- 84 Slijedom toga, valja utvrditi da se zahtjev za otkrivanje informacija poput Mircomova, postavljen u predsudskom postupku, ne može samo zbog te činjenice smatrati nedopuštenim.
- 85 Kao drugo, u skladu s člankom 8. stavkom 1. Direktive 2004/48 takav zahtjev mora biti opravdan i razmjeran.
- 86 S obzirom na razmatranja iz točaka 70. do 77. ove presude, valja utvrditi da to može biti slučaj kada zahtjev iz navedenog članka 8. stavka 1. podnese društvo koje su na to ugovorom ovlastili proizvođači filmova. Međutim, na sudu koji je uputio zahtjev je da utvrdi je li zahtjev, kako ga je konkretno formuliralo takvo društvo, osnovan.

- 87 Kao treće, pozivajući se na izraz „nepošten[a] dobit koju je ostvario počinitelj povrede”, upotrijebljen u članku 13. stavku 1. drugom podstavku točki (a) Direktive 2004/48, i na uvjet propisan člankom 6. stavkom 2., člankom 8. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 2. te direktive prema kojem povrede moraju biti počinjene na komercijalnoj razini, sud koji je uputio zahtjev smatra da je zakonodavac Unije pritom imao u vidu situaciju tužitelja koja zahtijeva strukturno djelovanje protiv širenja krivotvorine na tržištu, a ne borbu protiv pojedinačnih počinitelja povreda.
- 88 U tom pogledu valja istaknuti, s jedne strane, da se, u skladu s uvodnom izjavom 14. Direktive 2004/48, uvjet prema kojem povrede moraju biti počinjene na komercijalnoj razini primjenjuje samo na mjere koje se odnose na dokaze predviđene u članku 6. te direktive, mjere koje se odnose na pravo na informaciju iz njezina članka 8. te na privremene mjere i mjere predostrožnosti predviđene u članku 9. navedene direktive, ne dovodeći u pitanje mogućnost država članica da te mjere primjenjuju i na radnje koje nisu počinjene na komercijalnoj razini.
- 89 Međutim, taj se uvjet ne primjenjuje na zahtjeve za naknadu štete oštećene strane protiv počinitelja povrede na koje se odnosi članak 13. Direktive 2004/48. Stoga se na temelju te odredbe pojedinačnim počiniteljima povrede može naložiti da nositelju prava intelektualnog vlasništva isplate naknadu štete primjerenu stvarnoj šteti koju je ovaj pretrpio zbog povrede svojih prava, pod uvjetom da su počinitelji povrede znali odnosno da je za njih osnovano pretpostaviti da su morali znati da sudjeluju u vršenju povrede.
- 90 Usto, u okviru zahtjeva za otkrivanje informacija na temelju članka 8. stavka 1. Direktive 2004/48, uvjet prema kojem povrede moraju biti počinjene u komercijalnom kontekstu može, među ostalim, biti ispunjen kada je za osobu koja nije navodni počinitelj povrede „utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge koje su korištene u aktivnostima koje povrjeđuju pravo”.
- 91 U ovom je slučaju Mircomov zahtjev za otkrivanje informacija, kao što je to utvrđeno u točki 82. ove presude, usmjeren protiv pružatelja pristupa internetu, kao osobe za koju je utvrđeno da na komercijalnoj razini pruža usluge koje su korištene u aktivnostima koje povrjeđuju pravo.
- 92 Slijedom toga, čini se da, u glavnom postupku, Mircomov zahtjev protiv Teleneta, koji na komercijalnoj razini pruža usluge koje su korištene u aktivnostima koje povrjeđuju pravo, ispunjava uvjet naveden u točki 90. ove presude.
- 93 Osim toga, na sudu koji je uputio zahtjev jest, u svakom slučaju, da provjeri je li Mircom zlorabio mjere, postupke i pravna sredstva u smislu članka 3. Direktive 2004/48 i da, po potrebi, odbije zahtjev tog društva.
- 94 Naime, člankom 3. Direktive 2004/48 propisuje se opća obveza osiguranja, među ostalim, da mjere, postupci i pravna sredstva potrebni za osiguravanje provedbe prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenih tom direktivom, među kojima je i pravo na informaciju iz njezina članka 8., budu poštene i pravične te da se primjenjuju na takav način da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe.
- 95 Eventualno tvrđenje takve zlouporabe je pak u potpunosti obuhvaćeno ocjenom činjenica u glavnom predmetu te je stoga u nadležnosti suda koji je uputio zahtjev. On bi u tu svrhu mogao, među ostalim, ispitati Mircomov način postupanja ocjenjivanjem načina na koji navodnim počiniteljima povrede Mircom predlaže sporazumna rješenja i provjeravanjem pokreće li doista sudske postupke u slučaju odbijanja sporazumnog rješenja. Također bi mogao ispitati proizlazi li

iz svih posebnih okolnosti predmetnog slučaja to da Mircom, pod izgovorom predlaganja sporazumnih rješenja zbog navodnih povreda, zapravo nastoji izvući gospodarske prihode na temelju samog sudjelovanja predmetnih korisnika u mreži ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) poput one o kojoj je riječ, a da pritom ne pokušava posebno suzbiti povrede autorskog prava do kojih ta mreža dovodi.

- 96 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da Direktivu 2004/48 treba tumačiti na način da se osoba koja je ugovorni nositelj određenih prava intelektualnog vlasništva, ali se tim pravima sama ne koristi, nego samo od navodnih počinitelja povrede potražuje naknadu štete, u načelu može koristiti mjera, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima u poglavlju II. te direktive, osim ako se u skladu s općom obvezom predviđenom njezinim člankom 3. stavkom 2. te na temelju sveobuhvatne i detaljne ocjene ne utvrdi da njezin zahtjev predstavlja zlouporabu. Konkretno, kada je riječ o zahtjevu za otkrivanje informacija na temelju članka 8. navedene direktive, treba ga također odbiti ako je neopravdan ili nerazmjeran, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Treće i četvrto pitanje

- 97 Uvodno valja primijetiti da je u glavnom postupku riječ o dvije različite obrade osobnih podataka, to jest o jednoj koju je već prethodno za Mircomov račun u kontekstu mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) proveo Media Protector, u okviru koje su zabilježene IP adrese korisnikâ čiji su internetski priključci u određenom trenutku navodno bili korišteni za učitavanje zaštićenih djela na te mreže, i o drugoj koju bi, prema Mircomu, naknadno trebao provesti Telenet, u okviru koje se, s jedne strane, ti korisnici identificiraju dovođenjem u vezu tih IP adresa s onima koje je, u tom istom trenutku, Telenet bio dodijelio navedenim korisnicima kako bi bili u mogućnosti učitati ta djela i, s druge strane, Mircomu otkrivaju imena i adrese tih korisnika.
- 98 U okviru svojeg četvrtog pitanja sud koji je uputio zahtjev traži odgovor koji se odnosi na opravdanost, s obzirom na članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) Uredbe 2016/679, samo u pogledu prve obrade koja je već provedena.
- 99 Osim toga, on u okviru svojeg trećeg pitanja u biti želi saznati jesu li okolnosti iznesene u njegovu prvom i drugom pitanju relevantne za ocjenu pravednog odvagivanja između, s jedne strane, prava intelektualnog vlasništva i, s druge strane, zaštite privatnog života i osobnih podataka, osobito u okviru ocjene proporcionalnosti.
- 100 Međutim, u slučaju da na temelju odgovora Suda na prvo i drugo pitanje sud koji je uputio zahtjev utvrdi da Mircomov zahtjev za otkrivanje informacija ispunjava uvjete predviđene člankom 8. Direktive 2004/48, u vezi s njezinim člankom 3. stavkom 2., valja razumjeti da sud koji je uputio zahtjev svojim trećim pitanjem u biti želi saznati treba li članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) Uredbe 2016/679, u okolnostima poput onih u glavnom postupku, tumačiti na način da mu se protivi provedba druge, naknadne, obrade, kako je opisana u točki 97. ove presude, iako taj zahtjev ispunjava navedene uvjete.
- 101 S obzirom na ta razmatranja i u skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 38. i 39. ove presude, treće i četvrto pitanje valja preoblikovati na način da sud koji je uputio zahtjev njima u biti pita treba li članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) Uredbe 2016/679 tumačiti na način da mu se protivi, s jedne strane, to da nositelj prava intelektualnog vlasništva odnosno treća strana za njegov račun sustavno bilježe IP adrese korisnika mreže ravnopravnih korisnika (*peer-to-peer*) čiji su internetski priključci navodno bili korišteni u aktivnostima koje povređuju pravo i, s druge

strane, otkrivanje imena i poštanskih adresa tih korisnika tom nositelju ili trećoj strani kako bi mu se omogućilo da pred građanskim sudom pokrene postupak za naknadu štete koju su mu navedeni korisnici navodno prouzročili.

- 102 Kao prvo, kad je riječ prethodno provedenoj obradi podataka iz glavnog postupka, valja podsjetiti na to da dinamična IP adresa koju zabilježi pružatelj internetskih medijskih usluga prilikom posjeta osobe internetskoj stranici koju taj pružatelj čini dostupnom javnosti predstavlja, u odnosu na tog pružatelja, osobni podatak u smislu članka 4. točke 1. Uredbe 2016/679, ako raspolaže pravnim sredstvima koja mu omogućuju identifikaciju ispitanika pomoću dodatnih informacija kojima raspolaže pružatelj pristupa internetu te osobe (presuda od 19. listopada 2016., Breyer, C-582/14, EU:C:2016:779, t. 49.).
- 103 Slijedom toga, bilježenje takvih adresa u svrhu njihova kasnijeg korištenja u okviru sudskih postupaka odgovara definiciji obrade u smislu članka 4. točke 2. Uredbe 2016/679.
- 104 Takva je također Mircomova situacija, za čiji račun Media Protector prikuplja IP adrese, pod uvjetom da on raspolaže pravnim sredstvom za identifikaciju vlasnikâ internetskih priključaka na temelju postupka predviđenog u članku 8. Direktive 2004/48.
- 105 Na temelju članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) te uredbe, obrada osobnih podataka zakonita je samo ako je i u mjeri u kojoj je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete.
- 106 Stoga su tom odredbom predviđena tri kumulativna uvjeta zakonitosti obrade osobnih podataka, odnosno, kao prvo, da je svrha obrade legitiman interes voditelja obrade ili treće strane, kao drugo, da je obrada osobnih podataka nužna za ostvarenje tog legitimnog interesa i, kao treće, uvjet da interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika ne prevladavaju (vidjeti u tom smislu, kad je riječ o članku 7. točki (f) Direktive 95/46, presudu od 4. svibnja 2017., Rigas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, t. 28.).
- 107 Budući da je Uredbom 2016/679 stavljena izvan snage i zamijenjena Direktiva 95/46, i da relevantne odredbe te uredbe imaju u biti isti doseg kao i relevantne odredbe te direktive, sudska praksa Suda koja se odnosi na navedenu direktivu u načelu se primjenjuje i u pogledu navedene uredbe (vidjeti analogijom presudu od 12. studenoga 2020., Sonaecom, C-42/19, EU:C:2020:913, t. 29.).
- 108 Kad je riječ o uvjetu koji se odnosi na ostvarivanje legitimnog interesa, valja smatrati, podložno provjeri suda koji je uputio zahtjev koju on u okviru drugog pitanja mora izvršiti, da interes voditelja obrade odnosno treće strane za dobivanje osobnog podatka koji se odnosi na osobu koja je navodno povrijedila njegovo vlasništvo, kako bi protiv nje pokrenula sudski postupak radi naknade štete, predstavlja legitiman interes. Tu analizu potvrđuje članak 9. stavak 2. točke (e) i (f) Uredbe 2016/679, kojim se predviđa da se zabrana obrade određenih vrsta osobnih podataka, među ostalim, onih o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji pojedinca, ne primjenjuje kada se obrada odnosi na osobne podatke za koje je očito da ih je objavio ispitanik ili kada je ona nužna za uspostavu, ostvarivanje ili obranu pravnih zahtjeva (vidjeti u tom smislu, kad je riječ o članku 8. stavku 2. točki (e) Direktive 95/46, presudu od 4. svibnja 2017., Rigas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, t. 29.).

- 109 U tom pogledu, kao što je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 131. svojeg mišljenja, naplata potraživanja u valjanom i propisanom obliku može predstavljati legitimni interes koji opravdava obradu osobnih podataka u smislu članka 6. stavka 1. prvog podstavka točke (f) Uredbe 2016/679 (vidjeti analogijom, kad je riječ o Direktivi 2002/58, presudu od 22. studenoga 2012., Probst, C-119/12, EU:C:2012:748, t. 19.).
- 110 Kad je riječ o uvjetu koji se odnosi na nužnost obrade osobnih podataka za ostvarenje legitimnog interesa, valja podsjetiti na to da odstupanja od načela zaštite osobnih podataka i njegova ograničenja treba predvidjeti u granicama onog što je nužno (presuda od 4. svibnja 2017., Rīgas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, t. 30.). Taj bi uvjet u ovom slučaju mogao biti ispunjen jer je, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 97. svojeg mišljenja, identifikacija vlasnika priključka često moguće samo na temelju IP adrese i informacija koje priopći pružatelj pristupa internetu.
- 111 Naposljetku, kad je riječ o uvjetu koji se odnosi na odvagivanje predmetnih suprotstavljenih prava i interesa, njegovo ispunjenje u načelu ovisi o konkretnim okolnostima svakog pojedinog slučaja (presuda od 4. svibnja 2017., Rīgas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, t. 31. i navedena sudska praksa). Na sudu koji je uputio zahtjev je da ocijeni postoje li takve posebne okolnosti.
- 112 U tom pogledu mehanizmi koji omogućuju postizanje pravedne ravnoteže između različitih uključenih prava i interesa sadržani su u samoj Uredbi 2016/679 (vidjeti analogijom presudu od 29. siječnja 2008., Promusicae, C-275/06, EU:C:2008:54, t. 66. i navedenu sudsku praksu).
- 113 Osim toga, budući da se čini da su činjenice iz glavnog postupka istodobno obuhvaćene i područjem primjene Uredbe 2016/679 i onim Direktive 2002/58, obrađivane IP adrese predstavljaju, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 102. ove presude, kako osobne podatke tako i podatke o prometu (vidjeti u tom smislu presudu od 6. listopada 2020., La Quadrature du Net i dr., C-511/18, C-512/18 i C-520/18, EU:C:2020:791, t. 152.), valja provjeriti moraju li se prilikom ocjene zakonitosti takve obrade uzeti u obzir uvjeti predviđeni tom direktivom.
- 114 Naime, kao što to proizlazi iz članka 1. stavka 2. Direktive 2002/58, u vezi s člankom 94. stavkom 2. Uredbe 2016/679, odredbe te direktive pojašnjavaju i nadopunjuju tu uredbu s ciljem usklađivanja nacionalnih odredbi koje trebaju osigurati ujednačenu razinu zaštite temeljnih prava i sloboda, a posebno prava na privatnost u vezi s obradom osobnih podataka u području elektroničkih komunikacija (vidjeti u tom smislu presude od 2. listopada 2018., Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, t. 31., i od 6. listopada 2020., La Quadrature du Net i dr., C-511/18, C-512/18 i C-520/18, EU:C:2020:791, t. 102.).
- 115 U tom pogledu valja istaknuti da, na temelju članka 5. stavka 1. Direktive 2002/58, države članice zabranjuju svim osobama koje nisu korisnici slušanje, prislušivanje, pohranjivanje ili druge oblike presretanja odnosno nadzora nad komunikacijama i s time povezanim podacima o prometu, bez pristanka korisnika, osim u slučaju kada imaju zakonsko dopuštenje da to učine u skladu s člankom 15. stavkom 1. te direktive. Osim toga, na temelju članka 6. stavka 1. navedene direktive, podaci o prometu koji se odnose na pretplatnike i korisnike i koje je davatelj javne komunikacijske mreže ili javno dostupne elektroničke komunikacijske usluge obradio i pohranio moraju se obrisati ili učiniti anonimnima kada više nisu potrebni u svrhu prijenosa komunikacije, ne dovodeći u pitanje, među ostalim, članak 15. stavak 1. iste direktive.

- 116 Navedeni članak 15. stavak 1. završava nabrojavanje iznimaka od obveze osiguranja povjerljivosti osobnih podataka izričitim upućivanjem na članak 13. stavak 1. Direktive 95/46, koji u biti odgovara članku 23. stavku 1. Uredbe 2016/679, kojim se od sada omogućava da se opseg obveze povjerljivosti osobnih podataka u području elektroničkih komunikacija može ograničiti zakonskom mjerom kako na temelju prava Unije tako i na temelju prava države članice kojem podliježe voditelj obrade podataka ili izvršitelj obrade, ako se takvim ograničenjem poštuje bit temeljnih prava i sloboda te ako ono predstavlja nužnu i razmjernu mjeru u demokratskom društvu za, među ostalim, zaštitu prava i sloboda drugih te ostvarivanje potraživanja u građanskim sporovima (vidjeti u tom smislu presudu od 29. siječnja 2008., *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, t. 53.).
- 117 Usto, to što se članak 23. stavak 1. točka (j) te uredbe sada izričito odnosi na ostvarivanje potraživanja u građanskim sporovima treba tumačiti na način da izražava volju zakonodavca Unije da potvrdi sudsku praksu Suda prema kojoj zaštita prava vlasništva i slučajevi u kojima autori traže tu zaštitu u okviru građanskog postupka nikad nisu bili isključeni iz područja primjene članka 15. stavka 1. Direktive 2002/58 (vidjeti u tom smislu presudu od 29. siječnja 2008., *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, t. 53.).
- 118 Slijedom toga, kako bi se obrada, poput bilježenja IP adresa osoba čiji su internetski priključci bili korišteni za učitavanje dijelova datoteka koje sadržavaju zaštićena djela na mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*), za potrebe podnošenje zahtjeva za otkrivanje imena i poštanskih adresa imatelja tih IP adresa, mogla smatrati zakonitom i da ispunjava uvjete predviđene Uredbom 2016/679, valja provjeriti je li ta obrada u skladu s navedenim odredbama Direktive 2002/58, kojom se, za korisnike elektroničkih komunikacijskih sredstava, konkretiziraju temeljna prava na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka (vidjeti u tom smislu presudu od 6. listopada 2020., *La Quadrature du Net i dr.*, C-511/18, C-512/18 i C-520/18, EU:C:2020:791, t. 109.).
- 119 Međutim, budući da u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku ne postoje pojašnjenja o tome na kojoj pravnoj osnovi je Mircom pristupio IP adresama koje je pohranio Telenet, Sud ne može sudu koji je uputio zahtjev dati korisne smjernice kad je riječ o tome povređuje li obrada poput one koja je provedena prethodno, a koja se sastoji od bilježenja navedenih IP adresa, s obzirom na pravila propisana Direktivom 2002/58 i uvjet koji se odnosi na odvagivanje suprotstavljenih prava i interesa, navedena temeljna prava. Na sudu koji je uputio zahtjev je da provede analizu relevantnih nacionalnih propisa s obzirom na pravo Unije, osobito članke 5., 6. i 15. Direktive 2002/58.
- 120 Kao drugo, kad je riječ o Telenetovoj naknadnoj obradi, koja se sastoji od identificiranja nositelja tih IP adresa i otkrivanja Mircomu imena i poštanskih adresa tih nositelja, valja istaknuti da je zahtjev, koji je u skladu s člankom 8. Direktive 2004/48 ograničen na otkrivanje imena i adresa korisnika uključenih u aktivnosti kojima se povređuje pravo, u skladu s ciljem uspostavljanja pravedne ravnoteže između prava na informaciju nositeljâ prava intelektualnog vlasništva i prava na zaštitu osobnih podataka tih korisnika (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 2020., *Constantin Film Verleih*, C-264/19, EU:C:2020:542, t. 37. i 38. i navedenu sudsku praksu).
- 121 Naime, takvi podaci o građanskom identitetu korisnika elektroničkih komunikacijskih sredstava sami za sebe obično ne omogućuju da se sazna datum, vrijeme, trajanje i adresati obavljenih komunikacija, a niti mjesta na kojima su se te komunikacije odvijale ili njihova učestalost s određenim osobama tijekom danog razdoblja, tako da one ne pružaju, osim kontaktnih podataka tih korisnika, poput njihova građanskog identiteta i njihovih adresa, nikakvu informaciju o

komunikacijama i, slijedom toga, o njihovu privatnom životu. Stoga se zadiranje koje mjera koja se odnosi na te podatke podrazumijeva ne može u načelu okvalificirati ozbiljnim (vidjeti u tom smislu presudu od 2. ožujka 2021., Prokuratuur (Uvjeti pristupa podacima o elektroničkim komunikacijama), C-746/18, EU:C:2021:152, t. 34. i navedenu sudsku praksu).

- 122 S obzirom na navedeno, u glavnom postupku Mircomov zahtjev za otkrivanje informacija pretpostavlja da Telenet dovede u vezu dinamične IP adrese zabilježene za Mircomov račun s onima koje je Telenet dodijelio navedenim korisnicima, a koje su im omogućile sudjelovanje u predmetnoj mreži ravnopravnih članova (*peer-to-peer*).
- 123 Slijedom toga, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 113. ove presude, takav se zahtjev odnosi na obradu podataka o prometu. Pravo na zaštitu tih podataka, koje uživaju osobe navedene u članku 8. stavku 1. Direktive 2004/48, dio je temeljnog prava svake osobe da se zaštite osobni podaci koji se na nju odnose, kao što to jamče članak 8. Povelje i Uredba 2016/679, kako je pojašnjena i nadopunjena Direktivom 2002/58 (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2015., Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, t. 30.).
- 124 Naime, primjena mjera predviđenih Direktivom 2004/48 ne može utjecati na Uredbu 2016/679 i Direktivu 2002/58 (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2015., Coty Germany, C-580/13, EU:C:2015:485, t. 32.).
- 125 U tom je pogledu Sud već presudio da se članku 8. stavku 3. Direktive 2004/48, u vezi s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2002/58 i člankom 7. točkom (f) Direktive 95/46, ne protivi to da države članice propišu obvezu prijenosa osobnih podataka privatnim osobama kako bi se omogućilo pokretanje postupka protiv povreda autorskog prava pred građanskim sudovima, ali se tim državama niti ne nalaže propisivanje takve obveze (vidjeti u tom smislu presude od 19. travnja 2012., Bonnier Audio i dr., C-461/10, EU:C:2012:219, t. 55. i navedenu sudsku praksu, i od 4. svibnja 2017., Rīgas satiksme, C-13/16, EU:C:2017:336, t. 34.).
- 126 Valja pak utvrditi da, poput članka 7. točke (f) Direktive 95/46, ni članak 6. stavak 1. prvi podstavak točka (f) Uredbe 2016/679 ni njezin članak 9. stavak 2. točka (f), iako se na temelju članka 288. drugog stavka UFEU-a izravno primjenjuju u svim državama članicama, ne sadržavaju obvezu za treću stranu, poput pružatelja pristupa internetu, da fizičkim osobama, kao primateljima u smislu članka 4. točke 9. te uredbe, otkriva osobne podatke kako bi se omogućilo pokretanje postupka protiv povreda autorskog prava pred građanskim sudovima, nego se njima samo uređuje pitanje zakonitosti obrade koju provodi voditelj obrade ili treća strana u smislu članka 4. točke 10. navedene uredbe.
- 127 Pružatelj pristupa internetu, kao što je Telenet, mogao bi dakle biti obvezan otkriti takve podatke samo na temelju mjere iz članka 15. stavka 1. Direktive 2002/58, kojom se ograničava opseg prava i obveza predviđenih, među ostalim, u njezinim člancima 5. i 6.
- 128 Budući da odluka kojom se upućuje prethodno pitanje u tom pogledu ne sadržava nikakve naznake, sud koji je uputio zahtjev morat će provjeriti kako pravnu osnovu na temelju koje je Telenet pohranio IP adrese čije otkrivanje zahtijeva Mircom tako i pravnu osnovu za eventualni Mircomov pristup tim adresama.
- 129 Naime, u skladu s člankom 6. stavcima 1. i 2. Direktive 2002/58, pohranjivanje IP adresa od strane pružatelja elektroničkih komunikacijskih usluga i nakon trajanja dodjele tih podataka načelno nije nužno za potrebe naplate predmetnih usluga, tako da se otkrivanje prijestupa počinjenih na

internetu bez korištenja zakonske mjere na temelju članka 15. stavka 1. Direktive 2002/58 može pokazati nemogućim (vidjeti u tom smislu presudu od 6. listopada 2020., La Quadrature du Net i dr., C-511/18, C-512/18 i C-520/18, EU:C:2020:791, t. 154.).

- 130 Kao što je to u biti istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 104. svojeg mišljenja, ako bi pohranjivanje IP adresa na temelju takve zakonske mjere ili barem njihovo korištenje u svrhe različite od onih koje se smatraju zakonitima u presudi od 6. listopada 2020., La Quadrature du Net i dr. (C-511/18, C-512/18 i C-520/18, EU:C:2020:791) trebalo smatrati protivnim pravu Unije, tada bi zahtjev za otkrivanje informacija o kojemu je riječ u glavnom postupku bio bespredmetan.
- 131 Ako provjere koje izvrši sud koji je uputio zahtjev pokažu da postoje nacionalne zakonodavne mjere u smislu članka 15. stavka 1. Direktive 2002/58, kojima se ograničava opseg pravila propisanih člancima 5. i 6. te direktive i koje bi se u ovom slučaju mogle korisno primijeniti, i pod pretpostavkom da se na temelju elemenata za tumačenje koje je Sud pružio u svim prethodnim točkama ove presude također pokaže da Mircom ima aktivnu procesnu legitimaciju te da je njegov zahtjev za otkrivanje informacija opravdan, razmjeran i da ne predstavlja zlouporabu, trebat će smatrati da su navedene obrade zakonite u smislu Uredbe 2016/679.
- 132 S obzirom na prethodna razmatranja, na treće i četvrto pitanje valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) Uredbe 2016/679, u vezi s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2002/58, treba tumačiti na način da mu se u načelu ne protivi ni to da nositelj prava intelektualnog vlasništva odnosno treća strana za njegov račun sustavno bilježe IP adrese korisnika mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) čiji su internetski priključci navodno bili korišteni u aktivnostima koje povređuju pravo ni otkrivanje imena i poštanskih adresa tih korisnika tom nositelju ili trećoj strani kako bi mu se omogućilo da pred građanskim sudom pokrene postupak za naknadu štete koju su mu navedeni korisnici navodno prouzročili, pod uvjetom, međutim, da su inicijative i zahtjevi u tom smislu navedenog nositelja odnosno takve treće strane opravdani, razmjerni i da ne predstavljaju zlouporabu te da njihovu pravnu osnovu čini nacionalna zakonodavna mjera, u smislu članka 15. stavka 1. Direktive 2002/58, kojom se ograničava opseg pravila propisanih člancima 5. i 6. te direktive.

Troškovi

- 133 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) odlučuje:

- Članak 3. stavke 1. i 2. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu treba tumačiti na način da učitavanje s terminalne opreme korisnika mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) na takvu opremu drugih korisnika te mreže dijelova, koje je navedeni korisnik prethodno preuzeo, medijske datoteke koja sadržava zaštićeno djelo – iako su ti dijelovi kao takvi upotrebljivi tek nakon određenog postotka preuzimanja – predstavlja stavljanje na raspolaganje javnosti u smislu te odredbe. Nije relevantno to što zbog postavki programa za razmjenu BitTorrent klijent**

automatski dolazi do učitavanja kada je korisnik, s čije terminalne opreme dolazi do navedenog učitavanja, pristao na taj program davanjem svoje suglasnosti za njegovu primjenu nakon što je o njegovim značajkama bio propisno obaviješten.

2. Direktivu 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva treba tumačiti na način da se osoba koja je ugovorni nositelj određenih prava intelektualnog vlasništva, ali se tim pravima sama ne koristi, nego samo od navodnih počinitelja povrede potražuje naknadu štete, u načelu može koristiti mjerama, postupcima i pravnim sredstvima predviđenima u poglavlju II. te direktive, osim ako se u skladu s općom obvezom predviđenom njezinim člankom 3. stavkom 2. te na temelju sveobuhvatne i detaljne ocjene ne utvrdi da njezin zahtjev predstavlja zlouporabu. Konkretno, kada je riječ o zahtjevu za otkrivanje informacija na temelju članka 8. navedene direktive, treba ga također odbiti ako je neopravdan ili nerazmjernan, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.
3. Članak 6. stavak 1. prvi podstavak točku (f) Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), u vezi s člankom 15. stavkom 1. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama), kako je izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009., treba tumačiti na način da mu se u načelu ne protivi ni to da nositelj prava intelektualnog vlasništva odnosno treća strana za njegov račun sustavno bilježe IP adrese korisnika mreže ravnopravnih članova (*peer-to-peer*) čiji su internetski priključci navodno bili korišteni u aktivnostima koje povrjeđuju pravo ni otkrivanje imena i poštanskih adresa tih korisnika tom nositelju ili trećoj strani kako bi mu se omogućilo da pred građanskim sudom pokrene postupak za naknadu štete koju su mu navedeni korisnici navodno prouzročili, pod uvjetom, međutim, da su inicijative i zahtjevi u tom smislu navedenog nositelja odnosno takve treće strane opravdani, razmjerni i da ne predstavljaju zlouporabu te da njihovu pravnu osnovu čini nacionalna zakonodavna mjera, u smislu članka 15. stavka 1. Direktive 2002/58, kako je izmijenjena Direktivom 2009/136, kojom se ograničava opseg pravila propisanih člancima 5. i 6. te direktive, kako je izmijenjena.

Potpisi